

Kamenné památky Miletínska

Svatý Jan na Horkách

Nejmladší socha sv. Jana Nepomuckého na Miletínsku stojí spolu s dřevěnou zvoničkou mezi třemi lípami na křižovatce v osadě Horka, u silnice z Miletína ke Dvoru Králové. V roce 1858 ji nechal před svojí chalupou čp. 1 (tehdy Rohoznice, dnes Miletín čp. 198), na samé hranici mezi miletínským a rohoznickým katastrem, postavit Jan Erbrt s manželkou Annou, rozenou Dufkovou. Práci zadali hořickému kameníkovi Františku Matoušovi, který již dříve zhotovil například kříž v Lukavci. Svátý Jan byl patrně jednou z jeho posledních prací, neboť v červenci 1861 Matouš zemřel na souchotiny. Erbrtovi sochu nechali postavit vlastním nákladem a na faře se zavázali k jejímu budoucímu udržování. Svátý Jan byl vztyčen na jaře 1859 a 16. května toho roku posvěcen miletínským administrátorem Františkem Vinterou.

Socha představuje světce Jana Nepomuckého v tradičním pojetí a s obvyklými atributy jako vousatého muže v kněžském oděvu držícího kříž s ukřižovaným Kristem. V přední (severní) straně podstavce je zahloubená pravoúhlá kaplička s reliéfem stojící Panny Marie s Ježíškem.

Na podstavci jsou ryté nápisy latinkou.

Na přední straně nad kapličkou:
Svatý Jene Nepomucký pros za nás.

Pod kapličkou:
Oroduj za nás Marija, pros za své ctitele zvlášť při hodině smrti.

Na soklu:
Tato socha jest postavena pomocí Boží nákladem manželů JANA A ANNY ERBRT 1858

Po stranách soklu:

Zhotovil F. Matouš v Hořicích

Obnoven L.P. 1894 od M. J. Poláka

Manželé Erbrtovi původně navrhovali nápisy v trochu jiném znění. Vpředu měla stát modlitba:

„Oroduj za nás svatý Jene Nepomucký, abychom hodni byli učiněni zaslíbení Kristových“.

Vzadu pamětní nápis:

„Tato svatá socha nákladem Jana Erbrta a jeho manželky Anny, rodilé Dufkovy jest založena a postavena Léta Páně 1857“.

V těsném sousedství sochy stojí dřevěná zvonička. Dobu jejího vzniku neznám, je však pravděpodobně starší než socha samotná. Po opravě v roce 1924 jmenovala rohoznická obec zvoníkem Františka Hlavatého ze sousedního čp. 116 (dnes Miletín čp. 340). Zvonil pravidelně 3x denně až do své smrti v roce 1960 a po něm ještě několik let jeho manželka Anna.

Jak šel čas

1894 Toho roku dal nový majitel domku čp. 198 Josef Polák sochu opravit a polychromovat, což provedl Václav Střihavka z Trotinky čp. 2. Farář Filip Šubrt pak sochu 10. června znovu posvětil.

1920 V březnu vysadil Josef Polák, na oslavu narození nejmladší dcery Ludmily, kolem sochy a zvoničky čtyři lípy. Tři z nich stojí dodnes.

1924 Rohoznická obec opravila zvoničku a nechala na ní zavěsit nový zvonek.

Zvonek má litý nápis:
*VÁLKA VZALA, LÁSKA DALA. L.P. 1924.
ZŘÍZEN NÁKLADEM OBCE ROHOZNICE.*

Na severní straně krucifix s ukřižovaným.

2009 Miletín získal dotaci Královéhradeckého kraje na opravu již velmi sešlé sochy. V říjnu ji provedla firma Kamenosochařství CH&K. Kaplička s reliéfem Panny Marie byla později zasklena.

Prameny a literatura:

- * Státní okresní archiv Jičín
- * Archiv města Miletín: Kronika Miletína, města a okolí. Svazky IV a V (Josef Špringer)
- * SOKA Jičín, Farní úřad Miletín
- Pamětní kniha 1836-1920
- Kniha nadací na kaple, kříže a sochy 1822-1895
- neuspořádané přírůstky z roku 2012
- * Rukopisné paměti Jaroslava Poláka, v držení Růženy Hellingerové.
- * Hellingerová, Růžena. Památné stromy na Horkách. Sousedské listy, červen 2020, s. 13.
- * Lhota, Jan Nepomuk. Miletín nad Bystřicí. Příběhy jeho a památky. Brno 1888.
- * Nosek, Miroslav. Rekonstrukce sochy sv. Nepomuka na Horkách. Vánoční Sousedské listy, prosinec 2009, s. 8.

Fotografie: autor

Jan Hlavatý